

محلات منطقه ۸:

نام: بالاخیابان، پایین خیابان

دبیر شهرآرا محله: فاطمه خلخالی استاد
دبیر شهرآرا محله منطقه ۸ نام: المیرا
منشادی
تلفن شهرآرا محله منطقه ۸ نام: ۳۲۲۱۸۲۶۸

شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹
دفتر منطقه ۸ نام: خیابان کاشانی،
کاشانی ۱۲، پلاک ۲۳
پست الکترونیک:
mahallesamen@shahrara.ir
کانال شهرآرا محله:
@ShahraraMahaleh
دریافت نسخه الکترونیک شهرآرا محله از:
shahraranews.ir

مدرسه «بالاسر» گذشته، «دارالولایه» کنونی است

مکان نما

این رواق در ۳ طبقه و با مساحت ۹۷۰۰ مترمربع، اکنون بزرگ‌ترین رواق حرم مطهر رضوی به نام «دارالولایه» است.

منبع: ویکی‌فقه

مدرسه بالاسر در سال ۱۰۹۱ ه.ق. در زمان شاه سلیمان صفوی، به دست میرزا محمدخان وزیرکل خراسان و هرات بازسازی شد. سپس در سال ۱۲۰۳ ه.ق. بعد از مدتی طولانی که به صورت مخروبه درآمد بود، به همت حاج میرزا عبدالجواد، فرزند میرزا مهدی شهید، از علمای بزرگ مشهد، و بار سوم در سال ۱۲۷۱ ه.ق. بازسازی شد. با توجه به وقف نامه‌های موجود مشخص شده که زمین مدرسه به آستان قدس رضوی تعلق داشته و سپس به صورت مدرسه درآمد است. از این رو پس از تخریب مدرسه، دستور احداث رواق باشکوه و وسیعی در همان مکان توسط آیت‌الله طیبسی، تولیت فقید آستان قدس رضوی، صادر شد.

ابوالقاسم بابرین بایسنقرین شاهرخ را زیر گنبد شمال شرقی مدرسه یافته‌اند، ساختمان آن را به میرزا شاهرخ تیموری نسبت داده‌اند. این مدرسه هم‌زمان با ۲ مدرسه پریزاد و دودر ساخته شده است و صحن کوچکی با ۴ ایوان و ۲۱ حجره در ۲ طبقه برای سکونت طلاب و مهمانان داشت و مدخل آن در حاشیه شرقی بازار زنجیر، نزدیک صحن کهنه، قرار گرفته بود. سطح جرزها و لچکی گرفته و ایوان‌ها با کاشی هفت‌رنگ و طرح‌های اسلیمی و ختایی و اسلیمی قطور و کلوک‌های آجر و کاشی تزیین شده بود. ۴ ردیف پله در ۴ طرف کنج دیوارها، طبقه اول را به طبقه دوم راه می‌داد.

مدرسه بالاسر که اکنون اثری از آن بر جای نمانده، در حاشیه غربی بازار معروف زنجیر در ناحیه بالاسر حرم مطهر امام رضا (ع) قرار داشته و از شمال به صحن انقلاب اسلامی، از جنوب به مدرسه پریزاد، از شرق به بیوتات متبرکه رضوی و از غرب به بازار زنجیر محدود بوده است. این مدرسه به دلیل قرارداد داشتن در ناحیه بالاسر حرم مطهر امام رضا (ع) به «مدرسه بالاسر» مشهور بود و از کهن‌ترین مدارس علمیه مشهد به شمار می‌آید. تاریخ ساخت بنای نخستین و نام بانی آن مشخص نیست. اما به گفته اعتمادالسلطنه، احتمال می‌رود که یکی از شاهزادگان تیموری آن را بنا کرده باشد. برخی کارشناسان نیز که آرامگاه میرزا

شهید محسن کاشانی ۸ منطقه

شهید قاسم قائمی

حسینییه دوستداران شاهزاده قاسم (ع) نزدیک یک قرن پیش تأسیس شده است و هنوز هم مراسم مذهبی در آن برگزار می‌شود.

کوچه «حمام باغ»

که به آن «گوشله» می‌گفته‌اند و کودکان در این گودال بازی می‌کرده‌اند. آب انباری نیز در نزدیکی حمام قرار داشته که دیگر اثری از آن نیست و جاییش ساختمان ساخته شده است.

کوچه شهید محسن کاشانی ۸ جزو نقاط قدیمی شهر به شمار می‌رود. حمامی قدیمی در این کوچه به نام حمام باغ قرار داشته که ابتدای دهه ۷۰ تخریب و جای آن را بوستان سرسبزی گرفته است. روبه‌روی حمام گودالی بوده است

مسجد عرب‌ها با قدمت ۱۵۰ سال نام خود را از خواب پیش نماز مسجد گرفته است. او در زمان ساخت مسجد خواب دیده است که یک عده عرب در مسجد سینه‌زنی می‌کنند.

حسن ابوسعیدی، از قدیمی‌های محله، می‌گوید: حاج ماشاء... سردار یکی از معتمدان محله بوده که یکی از کوچه‌های فرعی به نام او ثبت شده است.

